

Ko sta film in življenje eno

Z novo programsko nanizanko kino-integral postaja Slovenska kinoteka stalna postojanka tudi za filmske nomade

Filmski nomad **Andrej Zdravič** s svojo zvesto spremljevalko - kamero.

VLADO ŠKAFAR

finance@finance-on.net

Danes začenja kinoteka z novo programsko nanizanko kino-integral, ki bo odslej enkrat na mesec predstavljala dela tako imenovanih filmskih nomadov, tiste izumirajoče vrste filmarjev, pri katerih med življenjem in filmskim ustvarjanjem ni nobene ločnice, ki jim je torej filmsko ustvarjanje način življenja in izraz povezave s svetom. Nanizanka je zamišljena kot celodnevno srečanje z avtorjem, ki bo praviloma tudi prisoten, kot skoncentriran obisk njegovega sveta.

Kot se spodobi, nanizanko odvarja domači filmski nomad, Andrej Zdravič. Kot nomadu pritiče, tudi za Zdraviča velja, da nikjer ni zares doma. Zrasel je bolj ali manj v Ljubljani, izšolal pa v ZDA (od obale do obale), vmes je pristal v Alžiru in še kje. Zato ni čudno, da se vrača v Ljubljano kot tujec, da prihaja v naš filmski prostor od zunaj, z dveh obrobij; prvo je izbral sam in govori o izvorni in pristni "zvočni viziji sveta", kot sam imenuje svoje zapisovanje sveta, v drugo ga je pahnila zaplankanost domače filmske srenje.

Čeprav Andrej Zdravič ustvarja že skoraj trideset let, smo ga pri nas pobljže spoznali šele pred leti, ko je gostoval v Cankarjevem domu z obsežno retrospektivo. Toliko bolje ga pozna tujina, saj so mu vrata odprla tudi takšna svetišča sodobne umetnosti, kot sta pariški center Georges Pompidou in newyorški Anthology.

Filmsko govorico Andreja Zdraviča zaznamuje neposrednost, hipen odziv na energijo, ki jo oddaja okolje, naj je to središče metropole ali na novo nastajajoči kos zemlje sredi Pacifika. Zdravičeva kamera se odziva na impulze živčevje stvarnosti, ki jo hkrati opazuje in doživlja, ki ji istočasno prisostvuje in v njej sodeluje. Tisto, kar me pri Zdraviču vselej navdaja s posebnim vznemirjenjem, je občutek neke posebne ekskluzivnosti, skrivnostne poklicanosti človeka-kamere, da je edina priča - bodisi spektaklu narave ali utripu srca.

Gledanje njegovih filmov zato spominja na skriven, vendar neprisiljen obred, v katerem nam poklicani, izbrani človek-kamera, kaže podobe, ki jih smemo in moremo videti samo prek njegovega objektivna.